

1 stycznia 1968 roku, rozpoczęła swą służbę dla społeczeństwa Żywiecczyny, powołana uchwałą Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Krakowie – Zawodowa Straż Pożarna (ZSP) w Żywcu. Komendantem został ppor. pożarnictwa Czesław Pruski.

W dniu powołania ZSP wraz z Komendą tworzyło 23 strażaków. Pierwszą siedzibą jednostki była zabytkowa remiza przy ulicy Kościuszki, wybudowana w 1910 roku, zajmowana wcześniej przez OSP Żywiec i Pogotowie Zawodowe Straży Pożarnych.

W pierwszym roku działalności ZSP, na terenie powiatu żywieckiego zanotowano 101 pożarów.

W roku 1972 podwyższono kategorie ZSP do "trzeciej", zwiększając liczbę etatów i utworzono III-cią zmianę służbową.

W 1975 roku, w wyniku reformy administracyjnej Zawodową Straż Pożarną w Żywcu zaliczono do kategorii „B”, na każdej zmianie służbę pełnił pluton. Od tego roku ZSP podlegała Komendzie Wojewódzkiej Straży Pożarnych w Bielsku-Białej.

W całym okresie działalności żywieccy strażacy wykazywali się dużą odwagą i determinacją w ratowaniu bezcennego życia i mienia, brali udział w wielu akcjach ratowniczo-gaśniczych m.in.:

- 1971r – pożar Rafinerii Nafty w Czechowicach-Dziedzicach (zginęły 37 osoby),
- 1975r – pożar w oddziale pieców Cegielni w Żywcu,
- 1977r – pożar w Szpitalu Rejonowym w Żywcu,
- 15 listopada 1978r – Wilczy Jar – usuwanie skutków katastrofy dwóch autobusów (30 ofiar śmiertelnych, 9-ciu uratowanych),
- styczeń 1982r – 40 godzinna akcja ratowania przepompowni na ul. Łączki (przy -25° C),
- luty 1982r – pożar samochodu z 25 butlami gazu w Zakładzie Gazu w Żywcu,
- marzec 1985r – uratowanie trzech wędkarzy dryfujących na krze lodowej po jeziorze,
- sierpień 1986r – uratowanie stada owiec z nurtów wezbranej rzeki Soły ,
- luty 1987r – uratowanie żołnierza płynącego na krze po wysadzeniu zatoru na Sole,
- lipiec 1987r – uratowanie czterech osób z przewróconej na jeziorze żaglówki,
- marzec 1989r – uratowanie trzech wędkarzy uczeponych przewróconej łodzi na jeziorze,
- lipiec 1989r – uratowanie trzech osób z przewróconej żaglówki typu „Omega”.

Doceniając służbę strażaków ZSP w działalności na rzecz lepszego zabezpieczenia rejonu żywieckiego, społeczeństwo miasta Żywca i okolicznych gmin ufundowało dla ZSP sztandar. Został on poświęcony i przekazany Jednostce, na rynku w dniu 30 czerwca 1990 roku. Dzień ten upamiętniło oddanie do użytku, długo oczekiwanej nowej Strażnicy przy ul. Objazdowej w Żywcu. W uroczystościach uczestniczyli Komendant Główny Straży Pożarnych – generał Andrzej Stefanowski oraz późniejsi Komendanci Główni PSP- generałowie: Feliks Dela i Zbigniew Meres.

Z dniem 1 sierpnia 1990 roku nastąpiła zmiana struktury organizacyjnej w KRSP i ZSP.

Na stanowisko Dowódcy Kompanii ZSP powołany został mł. chor. poż. Tadeusz Pał, a Szefem Kompanii został st.ogn. Kazimierz Kantyka.

Rok 1991 to rok działalności ZSP, o którym strażacy woleliby zapomnieć. Brakowało pieniędzy na wszystko: na sprzęt, na środki gaśnicze, na ubrania dla strażaków, na ogrzanie strażnicy, a w niektórych momentach nawet na paliwo do wozów bojowych.

Z dniem 1 lipca 1992 roku, w świetle zmian ustawowych, po prawie 25 latach działalności przestały istnieć: Komenda Rejonowa Straży Pożarnych i Zawodowa Straż Pożarna w Żywcu.

W ich miejsce rozpoczęły swą służbę Komenda Rejonowa Państwowej Straży Pożarnej (KR PSP) w Żywcu i Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej (JRG PSP) w Żywcu.

W okresie 25 lat służby strażacy z ZSP w Żywcu brali udział w gaszeniu około 2600 pożarów, w ponad 1000 akcjach „Ratownictwa Technicznego” (związanych z usuwaniem skutków katastrof, wypadków i powodzi) oraz kilkuset tzw. „Innych interwencjach” ratując życie i mienie człowieka.

Decyzją Komendanta Głównego PSP stanowisko Komendanta Rejonowego PSP w Żywcu objął kapitan inż. Stanisław Kuliński. Wszyscy funkcjonariusze pożarnictwa, którzy złożyli swój akces do PSP oraz ślubowanie, rozpoczęli służbę w tej formacji, zachowując ciągłość służby. Razem w PSP zatrudnionych było wówczas 79 osób. W Komendzie pracowało 13 osób, a w JRG 66 osób. Pierwsze miesiące działalności PSP to okres wzmożonej palności na terenie całego kraju.

W miesiącu sierpniu strażacy z Żywca brali udział w gaszeniu pożaru lasu w okolicach Olkusza, a na przełomie sierpnia i września, w największym pożarze Europy w okolicach Kuźni Raciborskiej, gdzie spłonęło 10 000 ha lasu, w którym zginęło dwóch strażaków i spłonęło kilka samochodów.

W październikową noc 1992 roku w Łękawicy gaszono pożar zabytkowego, drewnianego kościoła pochodzącego z XVI wieku. Temperatura była tak wysoka, że stopiły się nawet dzwony.

Z dniem 30 czerwca 1993 roku odszedł na emeryturę, odznaczony wieloma medalami i orderami, długoletni Komendant ZSP oraz Dowódca JRG bryg. mgr inż. Czesław Pruski. Na emeryturę z Komendy odszedł także st.ogn. Grzegorz Habdas, po przesłużeniu w straży 30 lat i 5-ciu m-cy.

1 Czerwca 1994 roku, na nowo utworzone stanowisko Zastępcy Komendanta Rejonowego PSP powołany został st.asp. Tadeusz Jafernik.

22 maja 1995 roku Żywiec odwiedził Ojciec Świąty Papiież Jan Paweł II. Strażacy z PSP brali udział w przygotowaniach jak i samym zabezpieczeniu wizyty Ojca Świątego w Żywcu.

W roku 1996 w ostrą i długą zimę ratowano zwłaszcza zwierzęta, wiosną i latem zmorą strażaków były pożary traw, łąk i lasów. Jesienią w całym rejonie trwała akcja przeciwpowodziowa. Broniono mostów, umacniano wały, pompowano wodę z zalanych domów i piwnic. W akcji brało udział 440 strażaków PSP i OSP.

Również w roku 1996 JRG wzbogaciła się o nowy samochód gaśniczy – Jelcz 010 – GCBA 5/24.

W okresie pięcioletniego istnienia PSP zwiększyły się zadania dla strażaków PSP o ratownictwo ekologiczne, a także medyczne. Rok 1997 to kolejna wielka powódź na Żywiecczyźnie. Tym razem udało się strażakom uratować, przed nieuchronnym zalaniem przepompownię i część dzielnicy Zabłocie. W grudniu 1998 roku JRG otrzymała nowy samochód gaśniczy GBA 2/17 marki Renault. W 1999 roku w wyniku reformy administracyjnej kraju Komenda Rejonowa PSP zostaje przemianowana na Komendę Powiatową Państwowej Straży Pożarnej, jednostka staje się bardziej samodzielna pod względem finansowym jak i organizacyjnym. W listopadzie 2000 roku strażacy z JRG brali udział w akcji gaśniczej Zakładów Produkcji Tworzyw Sztucznych Polarcap w Siemianowicach Śląskich. Na przełomie lipca i sierpnia 2000 roku 11 strażaków z PSP w Żywcu, w ramach działań Batalionu Śląskiego, brało udział w skutecznej obronie przed powodzią - Sandomierza. W lipcu 2001 roku kolejna akcja powodziowa. Zerwane dwa mosty w Jeleśni i kilka uratowanych. 2002 rok to akcja ratownicza usuwania wycieku mazutu do „Młynówki” i Jeziora Żywieckiego oraz gaszenie pożaru kościoła w Pewli Małej i pożaru dużego tartaku w Żabnicy.

W 2003 roku, w 35-tą rocznicę powstania ZSP w Żywcu, żywieckim strażakom wręczono nowy sztandar. Aktu przekazania dokonał Komendant Główny PSP nadbrygadier Teofil Jankowski.

W lutym tego roku JRG otrzymała także nowy samochód gaśniczy- GCBA 5/32- Renault Kerax.

W listopadzie 2004 roku nad Żywiecczyzną szalały wyjątkowo silne wichury zrywając dachy budynków, waląc drzewa na domy, samochody, trakcje i sieci energetyczne.

1 lutego 2005 nastąpiła zmiana warty w KP PSP Żywiec. Na emeryturę odszedł asp. sztab. Tadeusz Jafernik. Nowym Zastępcą Komendanta Powiatowego został mł. bryg. mgr inż. Józef Pietraszko.

Państwowa Straż Pożarna w Żywcu oprócz działalności operacyjnej i prewencyjnej prowadzi również działalność szkoleniową, zarówno dla potrzeb własnych jak i dla jednostek OSP powiatu żywieckiego. W 2005 roku KP PSP uhonorowano medalem „Za zasługi dla Województwa Śląskiego”. W 2008 KP PSP wpisano do Złotej Księgi Zasłużonych dla miasta Żywca.

Komenda Powiatowa utrzymuje współpracę z niemieckimi strażakami, a w 2009 roku nawiązała współpracę z węgierskimi strażakami z Dabos. Strażacy z Żywca zanotowali również na swoim koncie osiągnięcia na arenach sportowych. Należy do nich niewątpliwie zajęcie V miejsce w Mistrzostwach Polski w Sportach Pożarniczych w 1984 roku, w Białymstoku. Obecnie odnoszą sukcesy w rozgrywkach piłki nożnej, piłki siatkowej, narciarstwie i tenisie stołowym.

W siedzibie tutejszej Komendy Powiatowej znajduje się także nowoczesne Stanowisko Kierowania Komendanta Powiatowego (SKKP), w pełni wyposażone i odpowiadające dzisiejszym standardom. W powiecie żywieckim działają 64 jednostki OSP. Do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego jest włączonych 26 jednostki.

W 2010 roku, w uznaniu zasług Komendant Powiatowy PSP w Żywcu - mgr inż. Stanisław Kuliński awansowany został do stopnia starszego brygadiera. Obecnie w Komendzie Powiatowej PSP w Żywcu pracuje 15 funkcjonariuszy (6 w SKKP) i 3 pracowników cywilnych.

Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej w Żywcu powołana została z dniem 1 lipca 1992 roku, decyzją Komendanta Głównego PSP – generała Feliksa Deli. Dowódcą Jednostki Ratowniczo-Gaśniczej PSP w Żywcu mianowany został bryg. mgr inż. Czesław Pruski. Zastępcą Dowódcy JRG - asp. Tadeusz Pal. Siedzibą JRG pozostała nadal strażnica przy ul. Objazdowej. Dowództwo JRG liczyło 4 osoby, a na podziale bojowym służbę pełniło 62 strażaków. Długoletni Komendant ZSP oraz Dowódca JRG brygadier Czesław Pruski, odszedł na emeryturę w czerwcu 1993 roku. Jego pożegnanie ze sztandarem i Jednostką odbyło się w sierpniu.

Z dniem 16 sierpnia 1993 roku, Komendant Wojewódzki PSP w Bielsku Białej, powołał na stanowisko Dowódcy JRG PSP w Żywcu mł. kpt. mgr inż. Józef Pietraszko. Na zakończenie roku 1993 żywieckiej JRG przekazano nowoczesny samochód ratownictwa drogowego. W 1995 roku, jednostka wzbogaciła się o nowy sprzęt ratowniczy: samochód ratownictwa chemiczno – ekologicznego marki Mercedes, samochód terenowy – rozpoznawczo-ratowniczy marki Tarpan Honker, oraz ponton ratowniczy Marines z silnikiem zaburtowym. Kalendarium Komendy zawiera wszystkie najważniejsze akcje strażaków z JRG od czasu jej powołania, gdyż od początku Komenda i Jednostka stanowiły jeden spójny, wzajemnie się uzupełniający „organizm”.

Z dniem 1 lutego 2005 roku Dowódcą JRG PSP w Żywcu został kpt. mgr Tadeusz Pal, a Zastępcą Dowódcy JRG asp. Marek Tetlak. W 2005 roku po raz pierwszy w powiecie, przekroczona została liczba 1000 interwencji. Jednostki PSP i OSP brały udział w 1085 akcjach ratowniczo-gaśniczych.

Były to m.in.: akcja powodziowa w powiecie żywieckim i cieszyńskim, pożar domu wielorodzinnego w Żywcu, pożar 2 budynków mieszkalnych i 3 gospodarczych w Milówce, wywrotka samochodu ciężarowego z 6 tonami TŚP w Oczkowie, pożar Janikowej Grapy w Jelesni, zderzenie dwóch pociągów w Świnnej, wydobywanie człowieka zasypanego w kamieniołomie w Soli, ratowanie dachu Platformy Odpraw Celnich w Zwardoniu przed zawaleniem się pod naporem śniegu i wiele innych. W roku tym Jednostkę wizytował Andrzej Brachmański – sekretarz stanu w MSWiA. JRG otrzymało w tym roku samochód Nissan Pathfinder.

W marcu 2006 roku strażaków z JRG odwiedził Ks. Biskup Tadeusz Rakoczy – Ordynariusz Diecezji Bielsko-Żywieckiej. Strażacy przeprowadzili kolejną już akcję krwiodawstwa oddając 21 litrów krwi. Krwiodawcy od 1984 r, kiedy założono klub HDK przy ZSP oddali ponad 130 litrów krwi. W czerwcu odbyły się międzynarodowe ćwiczenia strażaków w Korbielowie. We wrześniu rozbił się samolot w Międzybrodziu Bialskim i ratowano konia, który wpadł do studni w Ciścu.

W 2007 roku gasiliśmy duży pożar drewnianej karczmy w Korbielowie, pożar zakładu drzewnego Brixpol w Węgierskiej Górze, pożar lasu w Kamesznicy – gdzie strażaków wspomagały samoloty Dromader. Ściągailiśmy także szybowiec, który lądował awaryjnie na Jeziorze Międzybrodzkim.

W 2008 roku JRG, z okazji 40-lecia zawodowego pożarnictwa na Żywiecczyźnie otrzymała przekazany przez Radę Powiatu nowy samochód gaśniczy GBA 2,5/24 –Renault Midlum.

W październiku 2009 roku nasz powiat nawiedziły kolejne wichury łamiąc drzewa i śnieżyce. W grudniu tego roku żywieccy strażacy dostali wreszcie nowy samochód specjalny – podnośnik SHD -23, który przekazał Śląski Komendant Wojewódzki st. bryg. Marek Rączka.

W lutym 2010 roku JRG przeprowadziła pierwsze ćwiczenia na nowo oddanym do użytku tunelu drogowym „Emilia” w Lalikach. W maju walczyliśmy z kolejną powodzią na Żywiecczyźnie. W czerwcu nawiedziła powiat kolejna fala powodziowa. W lipcu strażacy z JRG uczestniczyli w akcji powodziowej w Sandomierzu. Na domiar złego w sierpniu i wrześniu dotknęła nas trzecia fala powodzi. W wyniku ciągłych opadów deszczów powstały dwa niebezpieczne osuwiska w Międzybrodziu Bialskim i Milówka Prusów, które pochłonęły wiele budynków mieszkalnych.

Rok 2010 to rekordowy rok pod względem ilości interwencji jednostek straży pożarnych. W powiecie Żywieckim zanotowano 2240 wyjazdów. Wyjazd do zdarzenia, statystycznie następował co 3 godziny i 55 minut.

Rok 2011 był rokiem modernizacji siedziby żywieckich strażaków. W miesiącach luty – maj przeprowadzono gruntowny remont dachu, płaski stropodach został zamieniony dwuspadowym

dachem krytym dachówką oraz wykonano ocieplenie stropodachu. W roku tym zanotowaliśmy następujące zdarzenia:

- maj – rozbił się szybowiec w Międzybrodziu,
- czerwiec – tragedia na jeziorze żywieckim. W wyniku przewrócenia się łodzi sześć osób wpadło do wody, jedna utonęła.
- sierpień – zatonięcie barki pogłębiarki w Zarzeczcu. Kilkudniowa akcja ratownicza.

2012r mimo spadku ilości interwencji doszło do kilku tragicznych i trudnych zdarzeń:

- marzec – wypadek busa z samochodem ciężarowym na drodze S69 w Przybędzy. Zginęło na miejscu siedem osób a jedenaście zostało rannych.
- luty - usuwanie zatoru lodowego na Młynówce w Żywcu,
- kwiecień – pożar lasu w Ujsołach przysiółek Danielka,
- wrzesień – groźny pożar na oś. Parkowym w Żywcu, trzy osoby poszkodowane,

W 2013r. wartym odnotowania jest fakt wizyty biskupa Piotra Gregera w naszej jednostce.

Rok 2014 to rok zmian. Po długoletniej służbie na stanowisku Komendanta Powiatowego w dniu 31.05.2014r odszedł na zasłużoną emeryturę st. bryg. Stanisław Kuliński. Na jego miejsce został powołany mł. bryg. Andrzej Graca, który swe obowiązki zaczął pełnić z dniem 1 czerwca 2014r. Uroczyste przekazanie obowiązków odbyło się w dniu 31.05.2014r podczas Powiatowego Dnia Strażaka.

Ważniejsze wydarzenia:

- luty, marzec – wyjazd strażaków do Brukseli na zaproszenie eurodeputowanej Małgorzaty Handzlik,
- lipiec – powódź w Świnnej,
- listopad – awaryjne lądowanie szybowca na jeziorze międzybrodzkim,

Rok 2015 to rok zmian oraz rok remontów w PSP Żywiec. W czerwcu na emeryturę odchodzi Dowódca JRG Żywiec bryg Tadeusz Pal, a na jego miejsce Komendant Powiatowy powołuje st. kpt. Pawła Górnego. Ponadto w miesiącu sierpniu na zasłużoną emeryturę odchodzi Dowódca Zmiany II mł. bryg. Wiesław Siwek, a na jego miejsce przychodzi st. kpt. Piotr Gawliński. W miesiącu lipcu rozpoczynają się prace związane z termomodernizacją budynku Komendy Powiatowej, które trwają do końca października. Budynek żywieckich strażaków otrzymuje nowy wygląd oraz staje się bardziej funkcjonalny. W tym roku przekazany zostaje żywieckim strażakom nowy samochód ratowniczo gaśniczy SCANIA GCBA 5/32/2,5.

Ważniejsze wydarzenia:

- maj – potrącenie przez busa rowerzystek w Rajczy. Dwie osoby nie żyją (matka z córką) druga córka ciężko ranna,
- listopad – wypadek busa w Żywcu na ul. Krakowskiej 12 osób poszkodowanych,
- grudzień – pożar budynku mieszkalnego w Rajczy Jedna osoba śmiertelna.

Rok 2016.

Pozyskanie nowego sprzętu: Toyota Hillux, SsangYoung Rexton.

Interwencje:

- Rajcza Nickulina pożar budynku mieszkalnego, dwie ofiary śmiertelne dzieci w wieku 11 miesięcy i dwa latka,
- Wypadek autokaru w Krzyżowej – 11 osób rannych,
- Zabezpieczenie wizyty Ojca Świętego w Częstochowie i Krakowie,

Rok 2017

Po wieloletnich staraniach udaje się pozyskać środki finansowe na częściowy remont nawierzchni drogowej wokół Komendy. Wyasfaltowany zostaje plac wewnętrzny Komendy.

Inne wydarzenia:

Luty 2017 – ćwiczenia ba boczniczy kolejowej,

Maj 2017 – ćwiczenia na tunelach Słowacja,

Rok 2018

01.01.2018 Uroczysta Zmiana Służby,

17.01.2018 Zmiana na stanowisku Komendanta Powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Żywcu.

W 50 letniej działalności zawodowego pożarnictwa na Żywiecczyźnie, strażacy interweniowali 29 575 razy (12130 pożarów, 16899 miejscowych zagrożeń, 546 alarmów fałszywych). Obecnie w KP PSP Żywiec służbę pełni 79 funkcjonariuszy oraz 3 pracowników cywilnych.

Wykaz Komendantów Zawodowej i Państwowej Straży Pożarnej w Żywcu.

Lp.	Stopień, imię i nazwisko	Okres służby na stanowisku Komendanta
1	ppłk. Czesław PRUSKI	01.01.1968 – 30.06.1992
2	st. bryg. Stanisław KULIŃSKI	01.07.1992 – 31.05.2014
3	bryg. Andrzej GRACA	01.06.2014 – 17.01.2018
4	st. bryg. Krzysztof GRYGIEL	18.01.2018 – obecnie

Wykaz Dowódców Jednostki Ratowniczo Gaśniczej Państwowej Straży Pożarnej w Żywcu.

Lp.	Stopień, imię i nazwisko	Okres służby na stanowisku Dowódcy JRG
1	bryg. Czesław PRUSKI	01.07.1992 – 30.06.1993
2	st. bryg. Józef PIETRASZKO	18.08.1993 – 31.01.2005
3	bryg. Tadeusz PAL	01.02.2005 – 31.05.2016
4	mł. bryg. Paweł GÓRNY	01.06.2016 – obecnie